

**MINISTER
SPORTU I TURYSTYKI**

Warszawa, 30.12. 2021 r.

**Pan
Marek Długozima
Burmistrz Gminy Trzebnica**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹ oraz na podstawie § 14 umowy nr 2017/0279/1825/SubA/DIS/SZ o dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (dalej: FRKF) zadania inwestycyjnego w ramach programu rozwoju szkolnej infrastruktury sportowej edycja 2017 z dnia 13 października 2017 r., zawartej z Ministrem Sportu i Turystyki, minister właściwy do spraw kultury fizycznej² przeprowadził w Gminie Trzebnica³ kontrolę w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji celowej oraz realizacji zadania inwestycyjnego pod nazwą Budowa hali widowiskowo-sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 w Trzebnicy. Łączna kwota dofinansowania ze środków FRKF określona w umowie i aneksach do umowy wyniosła 2.464.000,00 zł⁴.

I. Podstawy działalności i organizacja

1. Gmina Trzebnica jest podstawową jednostką lokalnego samorządu terytorialnego, powołaną dla organizacji życia publicznego na swoim terytorium. W celu wykonywania swych zadań Gmina tworzy jednostki organizacyjne, w szczególności: przedszkola, szkoły, Gminne Centrum Kultury i Sportu, Ośrodek Pomocy Społecznej.

Organami Gminy są:

- 1) Rada Miejska – organ stanowiący i kontrolny Gminy. Rada obraduje na sesjach i rozstrzyga w drodze uchwał sprawy należące do jej kompetencji. Do pomocy w wykonywaniu swoich zadań Rada powołuje stałe i doraźne komisje.
- 2) Burmistrz Gminy – organ wykonawczy. Wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Miejskiego.

Gmina posiada osobowość prawną, a organizacja wewnętrzna jednostki została określona w Statucie⁵ oraz w Regulaminie organizacyjnym⁶.

W okresie objętym kontrolą w zakresie gospodarki finansowej obowiązywało zarządzenie nr FN.1.3200.2017 Burmistrza Gminy Trzebnica z dnia 31 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia

¹ Dz. U. z 2020 r., poz. 224, dalej: „ustawa o kontroli w administracji rządowej”.

² Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, a następnie Minister Sportu i Turystyki.

³ Dalej: „Gmina Trzebnica”, „Gmina”, „Wnioskodawca” lub „Inwestor”.

⁴ Suma transz dofinansowania wypłacona do dnia zakończenia kontroli wyniosła 2.400.000,00 zł.

⁵ Statut Gminy Trzebnica wprowadzony Uchwałą nr VI/102/03 Rady Miasta i Gminy Trzebnica z dnia 26 marca 2003 r.

⁶ Regulamin organizacyjny Urzędu Miejskiego w Trzebnicy nadany zarządzeniem nr OR 0050.169.2019 Burmistrza Gminy Trzebnica z dnia 24 grudnia 2019 r.

Polityki rachunkowości w Urzędzie Miejskim w Trzebnicy i Gminie Trzebnica wraz z zarządzeniami zmieniającymi⁷.

2. Kontrolę przeprowadzono na podstawie niepełnej dokumentacji będącej w posiadaniu Wnioskodawcy dostępnej głównie w formie kopii i skanów. W celu oceny stanu faktycznego wykorzystano dokumentację będącą w posiadaniu Departamentu Infrastruktury Sportu Ministerstwa⁸.

W toku kontroli ustalono, że oryginały większości dokumentów dotyczących realizacji zadania inwestycyjnego pn. Budowa hali widowiskowo-sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 w Trzebnicy, zostały zabezpieczone na mocy postanowień: Prokuratury Rejonowej w Oławie z 7 listopada 2019 r., sygn. akt PR Ds. 1308/2019 oraz Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu z 12 marca 2021 r., sygn. akt PO I Ds. 43.2020.

O przeprowadzonych czynnościach zabezpieczenia dokumentacji Gmina nie poinformowała Ministerstwa. Informacja powzięta została dopiero w toku czynności kontrolnych.

Burmistrz Gminy wyjaśnił: *W związku z wydanym postanowieniem prokuratury o żądaniu rzeczy lub przeszukaniu z dnia 07 listopada 2019 r., dnia 12 marca 2021 Komenda Wojewódzka Policji we Wrocławiu zabezpieczyła w sposób niezapowiedziany oryginały pełnej dokumentacji związanej z realizacją i rozliczeniem przedmiotowej inwestycji w tym: dokumentów dotyczących odbioru inwestycji od Wykonawcy przez Gminę Trzebnica, protokołu końcowego, korespondencji pomiędzy Gminą a Wykonawcą prowadzonej w związku z odbiorem inwestycji, wystawionych przez Wykonawcę faktur, dokumentów dotyczących przeprowadzonych przez PINB w Trzebnicy kontroli wykonanych robót, decyzji wydanych przez PINB w związku z wynikami tych kontroli, decyzje dotyczące wydania warunkowego pozwolenia na użytkowanie hali i ostatecznego pozwolenia na użytkowanie. Projektu pozwoleń i innych decyzji wydawanych w związku z inwestycją, dokumentów z przebiegu postępowania przetargowego, umowy z wykonawcą ze wszystkimi aneksami, umów z podwykonawcami i listą podwykonawców, umowami z projektantem i aneksami do tych umów oraz ich rozliczeniem, protokołami konieczności, kosztorysami, notatkami, fakturami i inne, umową z dostawcą lamp oświetleniowych a także dokumentacji związanej ze zmianami projektu, rezygnacją z budowy łącznika ze szkołą oraz dokumentacji związanej z dofinansowaniem otrzymanym z Ministerstwa Sportu (wniosek z załącznikami, umowa/decyzja/porozumienie, sprawozdania z realizacji, rozliczenie dofinansowania, inna korespondencja) i inne. W tym miejscu podkreślić należy, że w trakcie dokonywania czynności zatrzymania wskazanej dokumentacji de facto brak było możliwości wykonania kopii przedmiotowej dokumentacji z uwagi na ilość i rozmiar zabezpieczonej dokumentacji.*⁹

II. Ustalenia ogólne

3. Budowa hali widowiskowo-sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 w Trzebnicy została zlokalizowana na działkach o numerze ewidencyjnym 50 – AM-11 (droga), 25 oraz 28/1 AM-12, w obrębie Trzebnica, stanowiących własność Gminy Trzebnica.

Środki finansowe na realizację zadania inwestycyjnego zostały zabezpieczone w budżecie Gminy i ujęte w Wieloletnich Prognozach Finansowych Gminy Trzebnica na rok 2017 i lata następne¹⁰ na podstawie umowy sploty wierzytelności¹¹.

⁷ Zarządzenie Burmistrza Gminy Trzebnica nr FN.1.3200.2018 z dnia 30 września 2018 r. oraz nr FN.1.3200.2020 z dnia 31 grudnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia Aneksu do Polityki rachunkowości w Urzędzie Miejskim w Trzebnicy i Gminie Trzebnica.

⁸ Dalej: „Departament Infrastruktury Sportu” lub „DIS”.

⁹ Wyjaśnienie Kontrolowanego z 24 czerwca 2021 r. znak: WPF.041.6.2017 21009/21.

¹⁰ Uchwały Rady Miejskiej w Trzebnicy: nr XXIII/246/16 z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Wieloletnie Prognozy Finansowej Gminy Trzebnica na rok 2017 i lata następne, nr XXXV/388/17 z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie przyjęcia Wieloletnie Prognozy Finansowej Gminy Trzebnica na rok 2018 i lata następne, nr IV/25/19 z dnia 21 stycznia 2019 r. w sprawie przyjęcia Wieloletnie Prognozy Finansowej Gminy Trzebnica na rok 2019 i lata następne, nr XIII/150/20 z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie przyjęcia Wieloletnie Prognozy Finansowej Gminy Trzebnica na rok 2020 i lata następne, nr XXII/246/20 z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Wieloletnie Prognozy Finansowej Gminy Trzebnica na rok 2021 i lata następne wraz z uchwałami zmieniającymi.

¹¹ Umowa sploty wierzytelności nr 64 1020 5226 0000 6102 0580 8110 z 10 sierpnia 2017 r. zawarta pomiędzy Gminą Trzebnica, a Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim Spółką Akcyjną, dalej: „umowa sploty wierzytelności”.

Inwestycję w zakresie części sportowej zrealizowano na podstawie projektu budowlanego, stanowiącego załącznik do decyzji o pozwoleniu na budowę nr 117/16 Starosty Trzebnickiego z 18 lutego 2016 r., hali widowiskowo-sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 w Trzebnicy wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną, utrzymaną w mocy decyzją Wojewody Dolnośląskiego nr O-9/17 z 12 stycznia 2017 r. Z przedstawionej decyzji wynikało, że Gmina dla omawianej inwestycji posiadała: projekt budowlany, niezbędne, wynikające z przepisów prawa decyzje, uzgodnienia, opinie oraz decyzję o pozwoleniu na budowę. Projekt budowlany został uzgodniony ze wszystkimi jednostkami i organami, których uzgodnień wymaga wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę.

W toku kontroli ustalono, że na etapie przygotowania inwestycji do realizacji Decyzja nr 117/16 z 18 lutego 2016 r. została uchylona decyzją Starosty Trzebnickiego nr 1334/19 z 3 grudnia 2019 r. utrzymaną w mocy decyzją Wojewody Dolnośląskiego nr O-41/20 z 5 lutego 2020 r. O powyższym fakcie Gmina nie poinformowała Ministerstwa.

4. W toku czynności kontrolnych ustalono, że:

1. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Trzebnicy (dalej: PINB w Trzebnicy), po otrzymaniu w 2019 r. zawiadomienia o podejrzeniu realizacji inwestycji hali widowiskowo-sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 w Trzebnicy niezgodnie z projektem budowlanym i pozwoleniem na budowę, w czerwcu 2019 r. przeprowadził dwie kontrole budowy obiektu.
2. Podczas realizacji inwestycji Inwestor wprowadził i zrealizował zmiany o charakterze istotnych odstępstw w stosunku do rozwiązań zatwierdzonych projektem budowlanym w zakresie zmiany zagospodarowania terenu, zmiany kubatury lub wysokości budynku, tj. m.in.:
 - nie zrealizowano tunelu/łącznika (części objętej zatwierdzonym projektem budowlanym) łączącego budynek szkoły z budynkiem hali zaślepiając otwór w ścianie w kondygnacji piwnicznej tożsamym materiałem jak wykonane ściany piwnic,
 - zaniechano wykonania ogrodzenia z siatki na niższej części obiektu,
 - na tarasie „zielonym” okładzina posadzki została wykonana z płytek gresowych.
3. Inwestor sporządził projekt budowlany zamienny.
4. PINB w Trzebnicy decyzją nr 295/2019 z dnia 26 sierpnia 2019 r. wstrzymał prowadzenie robót nakazując zabezpieczyć budowę.
5. Decyzją nr 236/2020 z dnia 29 czerwca 2020 r. PINB w Trzebnicy zatwierdził projekt budowlany zamienny dla inwestycji i udzielił Inwestorowi pozwolenie na wznowienie robót budowlanych polegających na budowie hali widowiskowo-sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 w Trzebnicy wraz z infrastrukturą techniczną na działkach 25 oraz 28/1 AM-12 i na działce nr 50 AM-11 w Trzebnicy oraz nałożył obowiązek uzyskania przed przystąpieniem do użytkowania obiektu decyzji o pozwoleniu na użytkowanie przed wykonaniem wszystkich robót budowlanych.

Wnioskodawca dokonał zmian zakresu rzeczowego zadania inwestycyjnego bez uzyskania zgody Ministra, czym naruszył zapisy § 13 ust. 8 pkt 4 oraz § 17 ust. 2 pkt 4 umowy o dofinansowanie.

6. PINB w Trzebnicy, po rozpatrzeniu wniosku Inwestora z 9 października 2020 r., decyzją nr 6/2021 z dnia 4 stycznia 2021 r. udzielił pozwolenia na użytkowanie hali widowiskowo-sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 w Trzebnicy wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną na działkach 25 oraz 28/1 AM-12 i na działce nr 50 AM-11 w Trzebnicy zrealizowanej na podstawie decyzji PINB w Trzebnicy nr 236/2020 z dnia 29 czerwca 2020 r. uzależniając użytkowanie inwestycji od wykonania niezakończonych robót budowlanych w wyznaczonym terminie. Decyzja nr 6/2021 uzyskała status ostateczności 20 stycznia 2021 r.

III. Realizacja zadania inwestycyjnego

5. Zadanie inwestycyjne realizowane było przez Gminę Trzebnica. Pełnienie nadzoru inwestorskiego Inwestor powierzył przedstawicielom Gminy¹² oraz zewnętrznym Inspektorom Nadzoru branży elektrycznej i drogowej.

¹² Pracownicy Wydziału Techniczno-Inwestycyjnego wykonywali obowiązki inspektorów nadzoru branż konstrukcyjno-budowlanej i sanitarnej w ramach obowiązków służbowych jako pracownicy etatowi Inwestora.

Zgodnie z ogłoszonym przez Ministra Programem, dofinansowaniu miały podlegać zadania inwestycyjne dotyczące budowy, przebudowy lub remontu szkolnych obiektów sportowych, tj. obiektów sportowych o charakterze przyszkolnym zlokalizowanych na terenie szkoły, bądź w jej najbliższym sąsiedztwie, połączonych z nią bezpiecznym ciągiem pieszym, łącznikiem etc.

W oparciu o zapis cz. IV pkt 2 Programu, w przypadku Gminy Trzebnica, wysokość dofinansowania mogła wynosić nie więcej niż 33% wydatków kwalifikowanych zadania. Wniosek inwestycyjny należało złożyć do 31 marca 2017 r.

Wydatki kwalifikowane miały obejmować:

- wydatki dotyczące elementów zadania inwestycyjnego związanych z funkcją sportową obiektu oraz niezbędne do poniesienia w związku z jego realizacją, w tym przyłącza, piłkochwyty i bezpośrednie ogrodzenie boiska, monitoring obiektu, automatyka, systemy sterujące, oświetlenie areny sportowej, stojaki i wiaty rowerowe;
- koszty wykonania elementów dodatkowych, takich jak drogi technologiczne i pożarowe wraz z ich oświetleniem, parkingi, zagospodarowanie terenu w tym jego ogrodzenie oraz inne elementy niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania obiektu sportowego w wysokości do 10% wydatków kwalifikowanych zadania inwestycyjnego i o wartości nie większej niż 300.000,00 zł;
- koszty ruchomego wyposażenia sportowego oraz koszty wyposażenia służącego do utrzymania obiektu w wysokości nieprzekraczającej 40% wydatków kwalifikowanych;
- wydatki dotyczące zakupu sprzętu do utrzymania sportowej funkcjonalności.

Dofinansowaniu mogły podlegać jedynie wydatki poniesione nie wcześniej niż od dnia 1 stycznia 2017 r. Wcześniejsze wydatki mogły być wliczone do wydatków kwalifikowanych, ale nie mogły zostać opłacone ze środków FRKF.

Wniosek o dofinansowanie przebudowy lub remontu obiektu sportowego w ramach programu rozwoju szkolnej infrastruktury sportowej

6. Gmina złożyła w terminie, tj. w dniu 31 marca 2017 r. (data nadania) do Ministra Sportu i Turystyki wniosek o dofinansowanie zadania inwestycyjnego pod nazwą „Budowa hali widowiskowo-sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 w Trzebnicy”¹³. Wnioskowana kwota ze środków FRKF wynosiła 2.500.000,00 zł brutto. Planowany koszt całkowity przedsięwzięcia wynosił 15.000.000,00 zł brutto.

Wniosek zawierał elementy wymienione w § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 18 grudnia 2015 r. w sprawie przekazywania środków z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej¹⁴, w tym w szczególności: opis zadania inwestycyjnego, tj. zakres rzeczowy, cele oraz założenia techniczne i finansowe, harmonogram, informację o sytuacji finansowej wnioskodawcy; a także sposób realizacji, wykorzystania i utrzymania efektu rzeczowego. Do wniosku załączono wymagane dokumenty i oświadczenia. Ponadto wnioskodawca złożył oświadczenie o kwalifikowalności VAT. Na dzień złożenia wniosku Gmina nie wykazała poniesionych kosztów realizacji inwestycji.

Umowa o dofinansowanie zadania inwestycyjnego ze środków FRKF

7. Minister, umową nr 2017/0279/1825/SubA/DIS/SZ z dnia 13 października 2017 r. o dofinansowanie ze środków FRKF zadania inwestycyjnego w ramach Programu rozwoju szkolnej infrastruktury sportowej – edycja 2017, przyznał na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Budowa hali widowiskowo-sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 w Trzebnicy” dofinansowanie w kwocie nieprzekraczającej 2.464.000,00 zł, z tego:

- w 2017 r. do kwoty 500.000,00 zł,
- w 2018 r. do kwoty 1.000.000,00 zł,
- w 2019 r. do kwoty 964.000,00 zł.

Całkowita wartość wydatków miała wynosić 15.000.000,00 zł brutto. Za podstawę określenia wysokości dofinansowania, stanowiącą sumę wydatków kwalifikowanych związanych z realizacją zadania inwestycyjnego, przyjęto kwotę 7.466.814,00 zł brutto. Kwota wydatków kwalifikowanych stanowiła całkowitą wartość wydatków związanych z realizacją zadania inwestycyjnego pomniejszoną o podatek

¹³ Dalej: „wniosek o dofinansowanie”.

¹⁴ Dz. U. z 2015 r., poz. 2252, dalej: „rozporządzenie”.

VAT i wydatki związane z wykonaniem pomieszczeń niezwiązanych ze sportem i zagospodarowanie terenu powyżej 300.000,00 zł.

Dofinansowanie miało stanowić nie więcej niż 16,4% całkowitej wartości wydatków oraz nie więcej niż 33% podstawy określenia wysokości dofinansowania. Zgodnie z dokumentami przedstawionymi przez Wnioskodawcę całkowita wartość wydatków związanych z realizacją zadania miała być sfinansowana:

- ze środków własnych i innych w kwocie 12.536.000,00 zł,
- ze środków FRKF w kwocie 2.464.000,00 zł.

Ze strony Gminy umowę podpisał Burmistrz przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy, a ze strony Skarbu Państwa – Ministra, z upoważnienia Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki. Uprawnioną komórką organizacyjną prowadzącą i nadzorującą realizację umowy był Departament Infrastruktury Sportowej Ministerstwa. Ze strony Wnioskodawcy uprawnionym do nadzoru nad prawidłowością realizacji umowy był Wydział Techniczno-Inwestycyjny Urzędu Miejskiego w Trzebnicy. Termin zakończenia realizacji zadania inwestycyjnego ustalono na 28 lutego 2019 r.

8. Zgodnie z umową o dofinansowanie zakres zadania miał obejmować budowę hali sportowej o wymiarach 44 m x 25 m i wysokości 7,5 m wraz z zapleczem szatniowo-sanitarnym, pomieszczeniami technicznymi i małą salą gimnastyczną oraz pomieszczeniem odnowy biologicznej.

Ponadto w umowie Gmina Trzebnica została zobowiązana m.in. do:

- 1) prowadzenia, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, wyodrębnionej ewidencji księgowej dotyczącej realizacji zadania inwestycyjnego z podziałem analitycznym, w sposób przejrzysty, umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych i bankowych przeprowadzonych dla wszystkich wydatków w ramach zadania (§ 5 ust. 5 umowy);
- 2) zamontowania tablicy informacyjnej zgodnie z „Wytocznymi dotyczącymi obowiązków informacyjnych przy zadaniach inwestycyjnych dofinansowanych ze środków FRKF” (§ 12 ust. 1 umowy);
- 3) sporządzenia i przedłożenia Ministrowi rozliczenia dofinansowania w zakresie rzeczowym i finansowym w terminie 50 dni od momentu zakończenia zadania (§ 9 ust. 1 umowy);
- 4) stosowania przepisów ustawy Pzp (§ 11 ust. 1 umowy);
- 5) zwrotu dofinansowania w przypadku niewykonania zadania w części lub w całości, wykorzystania dofinansowania niezgodnie z przeznaczeniem lub pobrania go nienależnie lub w nadmiernej wysokości (§ 10 ust. 1 umowy).

Uruchomienie środków dotacji mogło następować na podstawie wniosków i potwierdzonych za zgodność z oryginałem kopii faktur, rachunków lub innych dokumentów potwierdzających wykonanie zadania inwestycyjnego lub jego części (§ 6 umowy). Szczegółowe wymagania dotyczące faktur lub rachunków określono w załączniku nr 3 do umowy o dofinansowanie. Wszelkie zmiany, z wyjątkiem przypadków wymienionych w umowie, wymagały formy pisemnego aneksu (§ 17 umowy).

Aneksy

9. Aneksem nr 1 z 24 listopada 2017 r. dokonano zmiany podziału przyznanej kwoty dofinansowania na lata:

- w 2018 r. do kwoty 1.000.000,00 zł,
- w 2019 r. do kwoty 1.464.000,00 zł.

Aneksem nr 2 z 28 marca 2018 r. wprowadzono następujące zmiany do umowy:

- dokonano zwiększenia całkowitej wartości wydatków związanych z realizacją zadania inwestycyjnego do kwoty 17.218.813,00 zł brutto,
- przyjęto za podstawę określenia wysokości dofinansowania kwotę 7.894.880,00 zł brutto, stanowiącą sumę wydatków kwalifikowanych związanych z realizacją zadania inwestycyjnego,
- zmniejszono wysokość udziału procentowego dofinansowania w całkowitej wartości wydatków związanych z realizacją zadania inwestycyjnego do 14,3%,
- zmniejszono wysokość udziału procentowego dofinansowania do podstawy określenia wysokości dofinansowania do 31,2%;

- ustalono, że źródłami finansowania zadania inwestycyjnego będą:
 - środki własne i inne w kwocie 14.754.813,00 zł,
 - środki z FRKF w kwocie 2.464.000,00 zł.

Aneksem nr 3 z 28 listopada 2018 r. dokonano zmiany podziału przyznanej kwoty dofinansowania na lata:

- w 2018 r. do kwoty 2.400.000,00 zł,
- w 2019 r. do kwoty 64.000,00 zł.

Ponadto, w 2018 r. zniesiono zasadę proporcjonalności.

Aneksem nr 4 z 9 kwietnia 2019 r. zmieniono termin realizacji przedmiotu umowy na 30 września 2019 r.

Aneksem nr 5 z 5 listopada 2019 r. wprowadzono zmiany do umowy, tj.:

- zmieniono termin realizacji przedmiotu umowy na 31 grudnia 2020 r.,
- dokonano zmiany podziału przyznanej kwoty dofinansowania, pozostałą kwotę 64.000,00 zł przewidziano do wypłaty na rok 2020.

Uruchomienie środków Funduszu

10. Zgodnie z § 6 ust. 4 pkt 3 umowy o dofinansowanie Gmina złożyła do Ministerstwa dwa wnioski o uruchomienie środków Funduszu na dofinansowanie zadania inwestycyjnego na łączną kwotę 2.400.000,00 zł. Pierwszy wniosek został złożony w terminie¹⁵, drugi natomiast za zgodą Ministra do 30 listopada 2018 r. Oba wnioski spełniały wymogi określone w załączniku nr 3 do umowy o dofinansowanie¹⁶.

Wypłata środków nastąpiła z zachowaniem terminu określonego w § 6 ust. 9 i 10 umowy, tj. w terminie 30 dni od daty wpływu lub uzupełnienia wniosku o wypłatę dofinansowania. Realizacja drugiego wniosku na kwotę 1.625.005,00 zł nastąpiła po zawarciu aneksu nr 3 do umowy o dofinansowanie znoszącego zasadę proporcjonalnego zaangażowania środków własnych wnioskodawcy, o którym mowa w § 6 ust. 3 umowy.

Zamówienia publiczne

11. Na podstawie § 11 ust. 1 umowy o dofinansowanie Gmina Trzebnica przy zamówieniach na dostawę, usługi lub roboty budowlane zobowiązana była do stosowania ustawy Pzp.

Zgodnie z wyjaśnieniami złożonymi przez Naczelnika Wydziału Techniczno-Inwestycyjnego Urzędu Miejskiego w Trzebnicy: *Wykonawca projektu został wyłoniony w drodze zapytań ofertowych, (...) Gmina Trzebnica nie jest w posiadaniu dokumentów potwierdzających tryb wyłonienia zewnętrznych inspektorów nadzoru inwestorskiego (...) (branża elektryczna) i (...) (branża drogowa)*¹⁷.

Gmina Trzebnica nie posiada regulaminu udzielania zamówień publicznych do kwoty progowej wyznaczonej przez Prawo Zamówień Publicznych¹⁸.

Ponadto z przekazanej przez Gminę informacji przesłanej drogą mailową¹⁹ wynika, że Gmina przeprowadziła jedno zamówienie w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie ustawy Prawo Zamówień Publicznych²⁰.

Wskazane zamówienie było przedmiotem postępowania wyjaśniającego²¹ przeprowadzonego w 2019 r. przez Departament Kontroli Zamówień Publicznych Urzędu Zamówień Publicznych, które zakończyło się odmową wszczęcia kontroli.

¹⁵ Zgodnie z § 6 ust. 5 umowy wnioski o wypłatę dofinansowania miały być składane do 15 listopada danego roku.

¹⁶ Pn. „Szczegółowe wymogi dotyczące wniosku o wypłatę dofinansowania”.

¹⁷ Wyjaśnienie Kontrolowanego z 23 czerwca 2021 r. znak: TI.7013.22.2017.

¹⁸ Wyjaśnienie Kontrolowanego z 23 czerwca 2021 r. znak: TI.7013.22.2017.

¹⁹ Wyjaśnienie kontrolowanego, e-mail z 16 czerwca 2021 r.

²⁰ Zamówienie dotyczyło wyboru wykonawcy w zakresie budowy hali widowiskowo-sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 w Trzebnicy.

²¹ Sygn. WK/51/19/DKZP.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo Zamówień Publicznych²², pismem z 25 lipca 2017 r. Gmina poinformowała o wyborze najkorzystniejszej oferty.

Umowa o wykonawstwo

12. Gmina Trzebnica, reprezentowana przez Burmistrza, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy, zawarła 7 sierpnia 2017 r. z Wykonawcą umowę na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Budowy hali widowiskowo-sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 w Trzebnicy wraz z zapewnieniem finansowania”²³. Termin zakończenia przedmiotu umowy został ustalony na 17 stycznia 2019 r.

Wynagrodzenie Wykonawcy było wynagrodzeniem ryczałtowym i wynosiło 17.200.000,20 zł brutto. Wynagrodzenie miało być płatne w transzach, nie częstszych niż miesięczne, na podstawie przedstawionych faktur do wysokości 90% wartości aktualnego zaawansowania robót.

Do obowiązków Zamawiającego należało w szczególności:

- 1) protokolarne przekazanie Wykonawcy terenu budowy w terminie 10 dni od daty zawarcia umowy o wykonawstwo;
- 2) przekazanie Wykonawcy kompletu dokumentacji związanej z realizacją inwestycji w terminie 10 dni od daty zawarcia umowy o wykonawstwo;
- 3) zapewnienie nadzoru inwestorskiego;
- 4) zapewnienie odbioru wykonanych robót po spełnieniu warunków określonych w umowie o wykonawstwo;
- 5) regulacja należności za wykonane i odebrane roboty zgodnie z zapisami umowy o wykonawstwo.

Ponadto Zamawiającemu przysługiwało prawo nałożenia Wykonawcy kar umownych za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązań umownych.

Wykonawca został zobowiązany w szczególności do:

- 1) przejęcia w terminie umownym terenu budowy;
- 2) uzgodnienia z Zamawiającym ewentualnych podwykonawców lub dostawców przewidzianych do realizacji części robót;
- 3) ubezpieczenie budowy;
- 4) wykonania przedmiotu umowy w terminie określonym umową o wykonawstwo;
- 5) przedłożenia harmonogramu realizacji i fakturowania robót;
- 6) dostarczenia w terminie dwóch dni od daty podpisania umowy oświadczenia kierownika budowy o podjęciu obowiązków;
- 7) dostarczenie, przed rozpoczęciem prac, aprobat technicznych na przewidziane do zastosowania materiały lub wskazane normy;
- 8) zapłaty wynagrodzenia za nadzór autorski;
- 9) uzyskanie w imieniu Zamawiającego pozwolenia na użytkowanie po zakończeniu zadania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Wykonawca udzielił 84 miesięcznej gwarancji i 60 miesięcznej rękojmi na wykonane roboty budowlane.

Zgodnie z § 8 umowy o wykonawstwo zabezpieczenie należytego wykonania umowy zostało ustalone na 5% wartości wynagrodzenia brutto określonego umową o wykonawstwo.

Umowę z Wykonawcą aneksowano co najmniej dziewięciokrotnie: nr 1/2018 z 5 lutego 2018 r., nr 2/2018 z 29 marca 2018 r., nr 3/2018 z 5 czerwca 2018 r., nr 4/2018 z 10 sierpnia 2018 r., nr 5/2018 z 13 grudnia 2018 r., nr 1/2019 z 18 marca 2019 r., nr 2/2019 z 23 maja 2019 r., nr 3/2019 z 5 lipca 2019 r. oraz nr 4/2019 z 12 sierpnia 2019 r.

Powyższe aneksy wynikały z konieczności wykonania dodatkowych, zamiennych niemożliwych do przewidzenia robót oraz wskazania robót zaniechanych. Ponadto na podstawie ww. aneksów zwiększono wynagrodzenie Wykonawcy do kwoty 19.918.876,45 zł, a także zmieniono termin realizacji przedmiotu umowy na 13 września 2019 r.

²² Dz.U. 2021 poz. 1129.

²³ Umowa nr TI/12/2017, dalej: „umowa o wykonawstwo”.

Gmina informowała Ministra o wzroście prognozowanej całkowitej wartości wydatków związanych z realizacją zadania inwestycyjnego.

Należy jednak zwrócić uwagę, że wzrost wydatków związanych z realizacją zadania inwestycyjnego, zgodnie z § 17 ust. 4 i 7 umowy o dofinansowanie, Gmina powinna wskazać we wnioskach o aneksowanie umowy o dofinansowanie.

Badanie dokumentacji źródłowej

13. Gmina Trzebnica posiadała zasady (politykę) rachunkowości zawierający zakładowy plan kont wprowadzone zarządzeniem Burmistrza Gminy Trzebnica²⁴.

Na podstawie § 5 ust. 5 umowy o dofinansowanie Wnioskodawca został zobowiązany do prowadzenia, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, wyodrębnionej ewidencji księgowej dotyczącej realizacji zadania inwestycyjnego z podziałem analitycznym, w sposób przejrzysty, umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych i bankowych przeprowadzonych dla wszystkich wydatków w ramach zadania inwestycyjnego. Natomiast zgodnie z art. 152 ust. 1 ustawy o finansach publicznych²⁵ Gmina była zobowiązana do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków.

W ewidencji księgowej Gminy otrzymane środki dofinansowania zostały ujęte na koncie rachunku bieżącego jednostki w korespondencji z kontem rozliczenia dotacji budżetowych. Dla wydatków związanych z realizacją zadania inwestycyjnego wyodrębniono konto analityczne, na którym wykazano wszystkie wydatki związane z realizacją zadania inwestycyjnego w pełnych kwotach netto, wynikających z dokumentów źródłowych, bez podziału na środki własne Gminy i środki FRKF. Zapisy księgowe odzwierciedlały dokumentację źródłową.

14. Zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości dowody księgowe powinny być rzetelne, tj. zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, kompletne, zawierające co najmniej dane określone w art. 21 ww. ustawy oraz wolne od błędów rachunkowych. Niedopuszczalne jest dokonywanie w dowodach księgowych wymazywania i przeróbek. Wszelkie stwierdzone błędy powinny być poprawione przez skreślenie dotychczasowej treści i wpisanie nowej, z zachowaniem czytelności błędnego zapisu oraz podpisanie poprawki i umieszczenie daty przez osobę uprawnioną (art. 25 pkt 1). Wymagania dotyczące faktur lub rachunków określono w załączniku nr 3 do umowy o dofinansowanie.

Kontrolą objęto 50 kopii faktur dotyczących całości wydatków dokonanych w ramach realizacji zadania inwestycyjnego wystawionych na łączną kwotę 19.959.958,60 zł, w tym 5 faktur obejmujących wydatki sfinansowane ze środków FRKF na kwotę 2.400.000,00 zł, stanowiącą 12,50% faktycznie poniesionych wydatków (19.201.793,33 zł). Udział środków wydatkowanych z dofinansowania był zgodny z § 5 ust.1 rozporządzenia²⁶.

²⁴ Zarządzenie nr FN.1.3200.2017 Burmistrza Gminy Trzebnica z 31 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia Polityki rachunkowości w Urzędzie Miejskim w Trzebnicy i Gminie Trzebnica wraz z zarządzeniami zmieniającymi: nr FN.1.3200.2018 z 30 września 2018 r. i nr FN.1.3200.2020 z 31 grudnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia Aneksu do Polityki rachunkowości w Urzędzie Miejskim w Trzebnicy i Gminie Trzebnica.

²⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 305, dalej: „ustawa o finansach publicznych”. Gmina, jako jednostka samorządu terytorialnego, zobowiązana jest do prowadzenia rachunkowości zgodnie z zasadami ustalonymi w ustawie o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217), z uwzględnieniem szczególnych zasad określonych dla tych jednostek w ustawie o finansach publicznych, rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911), jak również regulacjami wewnętrznymi ustalonymi przez kierownika jednostki – zasadami polityki rachunkowości.

²⁶ Zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia, kwota środków Funduszu na dofinansowanie miała wynieść nie więcej niż 50% wydatków kwalifikowanych zadania inwestycyjnego.

Faktury zostały opisane, sprawdzone pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym i zaakceptowane do zapłaty. Jednakże, w przypadku czterech dokumentów księgowych stwierdzono brak podpisów osób upoważnionych przy dekretacji i/lub przy sprawdzeniu pod względem formalno-rachunkowym²⁷.

Skarbnik Gminy wyjaśniła: *do kontroli zostały przedłożone ksera faktur (ksera faktur mgły zostać wykonane po otrzymaniu faktury z wydziału merytorycznego TI, a przed podpisaniem przez Gł. Księgowego i kierownika jednostki) ponieważ oryginały dokumentów są zabezpieczone przez Policję w związku z tym nie jesteśmy w stanie zweryfikować czy na oryginałach nie zostały uzupełnione brakujące podpisy.*²⁸.

Ponadto do dowodów księgowych, dotyczących wydatków ponoszonych ze środków dotacji, sporządzono załączniki z oświadczeniem o płatności ze środków FRKF oraz opis zgodny z pkt. 5 załącznika nr 3 do umowy o dofinansowanie. Jednakże w jednym przypadku²⁹ stwierdzono w informacji o dofinansowaniu z FRKF podanie nieprawidłowej kwoty dofinansowania. Załącznik został skorygowany w toku kontroli.

Powyższe błędy nie miały wpływu na realizację zadania objętego umową.

15. Płatności na rzecz wykonawcy robót regulowano na mocy umowy spłaty wierzytelności, a także przelewami bankowymi. W przypadku 12 faktur³⁰ brak było potwierdzenia zapłaty, z czego w 11 przypadkach³¹ jako potwierdzenie zapłaty przedstawiono kopię zawiadomienia o przelewie wierzytelności. W przypadku faktury nr 04/2019 z 28 lutego 2019 r. doszło do korekty, która miała wpływ na należność z tytułu pełnienia obowiązków inspektora nadzoru inwestorskiego w zakresie robót elektrycznych wynikającą z faktury 05/2019 z 29 marca 2019r.

Skarbnik Gminy wyjaśniła: *Dokumentem potwierdzającym zapłatę (...) w ramach umowy forfaitingowej jest zawiadomienie o przelewie wierzytelności podpisane przez Burmistrza Gminy (...) oraz Skarbnika Gminy (...). Dekret na fakturze jest również podstawą zaksięgowania*³².

16. W przypadku faktur o nr P/13/02/21 z 25 lutego 2021 r. i P/14/02/21 z 25 lutego 2021 r. wystawionych przez Wykonawcę robót doszło do częściowego i całkowitego potrącenia należności wynikających z ww. faktur.

Opis dokumentów zawierał adnotację, że kwota 271.887,63 zł z faktury nr P/14/02/21 z 25 lutego 2021 r. została potrącona w całości, natomiast kwota 486.277,64 zł stanowiła częściowe potrącenie należności wynikającej z faktury nr P/13/02/21 z 25 lutego 2021 r. w tym 298.783,14 zł tytułem zabezpieczenia należytego wykonania umowy z tytułu roszczeń w ramach rękojmi na okres przewidziany w umowie.

Burmistrz Gminy wyjaśnił: *Gmina Trzebnica nie zapłaciła faktury nr P/14/02/21 w całości oraz częściowo faktury nr P/13/02/21 ponieważ dokonano pomniejszenia wynagrodzenia wykonawcy zgodnie z zapisami Protokołu odbioru Końcowego (str. 10) oraz zatrzymano kwotę odpowiadającą wartości zabezpieczenia należytego wykonania z tytułu roszczeń w ramach rękojmi na okres przewidziany umową w związku z niewniesieniem zabezpieczenia należytego wykonania z tytułu roszczeń w ramach rękojmi w innej formie przez Wykonawcę*³³.

²⁷ Faktury nr: P/360/17 z 31 października 2017 r., P/390/17 z 29 listopada 2017 r., P/45/18 z 2 lutego 2018 r. i P/14/02/21 z 25 lutego 2021 r.

²⁸ Wyjaśnienia kontrolowanego z 24 czerwca 2021 r. (Wydział Finansowy Urzędu Miejskiego w Trzebnicy).

²⁹ Faktura nr: P/81/18 z 28 lutego 2018 r.

³⁰ Faktury nr: P/429/18 z 29 listopada 2018 r., P/476/18 z 19 grudnia 2018 r., P/12/19 z 29 stycznia 2019 r., 04/2019 z 28 lutego 2019 r., P/52/19 z 28 lutego 2019 r., P/89/19 z 29 marca 2019 r., P/123/19 z 30 kwietnia 2019 r., P/163/19 z 31 maja 2019 r., P/214/19 z 28 czerwca 2019 r., P/238/19 z 31 lipca 2019 r., P/295/19 z 30 sierpnia 2019 r., P/309/19 z 19 września 2019 r.

³¹ Faktury nr: P/429/18 z 29 listopada 2018 r., P/476/18 z 19 grudnia 2018 r., P/12/19 z 29 stycznia 2019 r., P/52/19 z 28 lutego 2019 r., P/89/19 z 29 marca 2019 r., P/123/19 z 30 kwietnia 2019 r., P/163/19 z 31 maja 2019 r., P/214/19 z 28 czerwca 2019 r., P/238/19 z 31 lipca 2019 r., P/295/19 z 30 sierpnia 2019 r., P/309/19 z 19 września 2019 r.

³² Wyjaśnienia kontrolowanego z 24 czerwca 2021 r. (Wydział Finansowy Urzędu Miejskiego w Trzebnicy).

³³ Wyjaśnienie kontrolowanego z 24 czerwca 2021 r. znak: TI.7013.22.2017.

Należy wskazać, że zgodnie z § 8 ust. 2 i 3 umowy o dofinansowanie kwota dochodu (uzyskanego na przykład wskutek naliczenia i otrzymania kary umownej, bądź pomniejszenia wypłacanej wykonawcy kwoty zawartej w fakturze) pomniejsza wysokość wydatków kwalifikowanych, a dofinansowanie ulega ponownemu przeliczeniu.

17. Postanowienie § 8 ust. 4 umowy o wykonawstwo zawartej w dniu 7 sierpnia 2017 r. określało, że „100% kwoty zabezpieczenia Wykonawca wniesie najpóźniej w dniu zawarcia umowy”.

Gmina wyegzekwowała od wykonawcy powyższe zabezpieczenie.

Burmistrz Gminy poinformował, że: *Od dnia zawarcia umowy do dnia ustalonego jako okres zakończenia prac i okres gwarancji Gmina Trzebnica dysponowała zabezpieczeniem udzielonym przez Wykonawcę w formie gwarancji bankowej. W wyniku dokonanego potrącenia, Gmina dysponuje również odpowiednim zabezpieczeniem (tym razem w gotówce) na pełny czas trwania rękojmi za wady. (...) w dniu zawarcia umowy o roboty budowlane Wykonawca przedstawił Gminie Trzebnica zabezpieczenie jej należytego wykonania oraz zabezpieczenie z tytułu roszczeń w ramach rękojmi. Zabezpieczenie to zostało złożone w postaci gwarancji bankowej. Termin ważności tej gwarancji – po jej wydłużeniu w zakresie zabezpieczenia należytego wykonania umowy upłynął w dniu 13.10.2019 r., tj. z upływem terminu 30 dni od dnia ustalonego w aneksie nr 4/2019 z dnia 12.08.2019 r. mocą którego termin realizacji zadania wydłużono dla Wykonawcy do dnia 13.09.2019 r., a termin gwarancji w zakresie rękojmi upływa dopiero w dniu 28.09.2024 roku. Skoro jednak zabezpieczenie udzielone przez Wykonawcę w zakresie rękojmi – w związku z faktycznym wydłużeniem terminu realizacji przedmiotu umowy i przesunięciem terminu odbioru końcowego - wygasnąć miało w trakcie trwającego okresu rękojmi za wady, a Wykonawca nie wywiązał się do dnia zapłaty za wykonane roboty budowlane z obowiązku przedłużenia lub dostarczenia nowego zabezpieczenia na pełny okres udzielonej rękojmi, Gmina Trzebnica w ramach końcowego rozliczenia umowy skorzystała z prawa do potrącenia kwoty zabezpieczenia z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.³⁴*

Do faktur wystawionych przez Wykonawcę załączane były protokoły odbioru wykonanych robót wraz z zestawieniem wartości wykonanych robót. W przypadku trzech faktur³⁵ brakowało protokołów częściowych odbioru robót. Z wyjaśnień Naczelnika Wydziału Techniczno-Inwestycyjnego Urzędu Miejskiego w Trzebnicy wynika, że Gmina nie jest w posiadaniu wskazanych dokumentów³⁶.

Efekty użytkowe dla sportu i wykorzystanie obiektu

18. W związku z zakończeniem realizacji zadania inwestycyjnego Burmistrz Gminy Trzebnica przy kontrasygnacie Skarbnika złożyli oświadczenie³⁷, w którym stwierdzili, że zadanie dofinansowywane ze środków Funduszu zostało zrealizowane w pełnym zakresie rzeczowym ujętym w umowie o dofinansowanie oraz w zaakceptowanym przez dysponenta środków wniosku i zbiorczym zestawieniu kosztów.

19. W toku kontroli 23 czerwca 2021 r. przeprowadzono oględziny miejsca realizacji zadania inwestycyjnego. W wyniku oględzin stwierdzono, że uzyskano zaplanowany efekt rzeczowy określony w umowie o dofinansowanie, z wyjątkiem niewykonanego, a zaplanowanego łącznika pomiędzy halą, a Szkołą Podstawową nr 2 oraz zmian w zakresie zagospodarowania boiska rekreacyjnego na tarasie.

Potwierdzono, że funkcja pomieszczeń i obiektu hali sportowej była zgodna z projektem stanowiącym załącznik do umowy o dofinansowanie (załączniki – rzuty poszczególnych pięter budynku hali). Nie stwierdzono zmian sposobu użytkowania pomieszczeń w odniesieniu do projektu i ustaleń umownych.

³⁴ Zastrzeżenia Gminy Trzebnica z 22 września 2022 r. do *Projektu wystąpienia pokontrolnego* z 31.08.2021 r. znak: WPF.041.6.2017, 27086/21.

³⁵ Faktury nr: P/259/18 z 29 czerwca 2018 r., P/429/18 z 29 listopada 2018 r., P/309/19 z 29 sierpnia 2018 r.

³⁶ Wyjaśnienie Kontrolowanego z 24 czerwca 2021 r. znak: TI.7013.22.2017.

³⁷ Oświadczenie złożone w ramach informacji z 18 maja 2021 r. – Rozliczenie dofinansowania.

20. Gmina, pomimo zapisów dotyczących zakresu rzeczowego zadania inwestycyjnego (pkt III.1) i harmonogramu rzeczowo-finansowego (pkt III.5 poz. 22) wniosku o dofinansowanie, stanowiącego integralną część umowy, nie wybudowała podziemnego łącznika hali ze szkołą.

Zgodnie z wnioskiem nr 4821108/SZ/2017 o dofinansowanie zadania inwestycyjnego, będącym integralną częścią umowy o dofinansowanie, Gmina zobowiązała się do budowy hali widowiskowo-sportowej zlokalizowanej w Trzebnicy bezpośrednio przy Szkole Podstawowej nr 2 połączonej łącznikiem podziemnym ze szkołą. Z uwagi na błędy w dokumentacji projektowej oraz strukturę gruntu znajdującą się na planowanym obszarze budowy łącznika, Gmina podjęła decyzję o rezygnacji z jego budowy. Jednocześnie zobowiązała się do realizacji nowo zaprojektowanego łącznika w ramach rozbudowy budynku Szkoły Podstawowej nr 2 w Trzebnicy w ramach inwestycji finansowanej wyłącznie ze środków Gminy, której planowany termin zakończenia został wskazany na 2024 r.

W złożonych zastrzeżeniach Burmistrz Gminy wskazał, że „Gmina zapewniła bezpieczny ciąg pieszy prowadzący ze Szkoły do Hali, poprzez utworzenie na obszarze inwestycji strefy zamieszkania, co związane było z wprowadzeniem zmiany organizacji ruchu obejmującej całą ulicę 3 Maja (Szkoła Podstawowa nr 2 i Hala) oraz przylegającą ul. Wesołą”, zgodnie z pkt III ust. Programu.

Należy zauważyć, że pkt III ust. 1 Programu istotnie określa, że obiekt sportowy (hala) zostanie połączony ze szkołą bezpiecznym ciągiem pieszym, łącznikiem etc. Jednakże zapis ten został doprecyzowany we wniosku o dofinansowanie w postaci jednoznacznego wskazania, że będzie to łącznik podziemny.

Dodatkowo, posiadana przez Ministerstwo korespondencja z Gminą wskazuje, że zmiana organizacji ruchu została zatwierdzona przez właściwy organ, natomiast jej wprowadzenie związane jest z uprzednią przebudową przyległych dróg. Zatem, dopiero podjęto działania w celu realizacji bezpiecznego ciągu i będzie on możliwy dopiero po zakończeniu kolejnych inwestycji.

21. Ponadto, zakres rzeczowy zadania obejmował taras znajdujący się na dachu niższej części hali, który miał być pokryty sztuczną trawą, zabezpieczony wysoką siatką i służyć uczniom szkoły jako boisko rekreacyjne (zgodnie z opisem zakresu rzeczowego zadania inwestycyjnego, pkt III.1 wniosku o dofinansowanie). Na wybudowanym tarasie okładzina posadзки została wykonana z płytek gresowych, a także zaniechano wykonania ogrodzenia z siatki.

W toku kontroli ustalono, że Gmina nie wykonała tarasu zgodnie z zakresem rzeczowym zadania inwestycyjnego.

Z uwagi na powyższe całkowity efekt rzeczowy zadania określony we wniosku i umowie o dofinansowanie nie został w pełni osiągnięty.

22. O dokonanych zmianach w realizowanej inwestycji Gmina poinformowała Ministerstwo pismami z 8 marca 2019 r. oraz 19 listopada 2020 r.

Oba pisma informują Ministerstwo o już podjętych decyzjach i dokonanych zmianach, wprowadzonych przed pisemnym poinformowaniem Ministerstwa. Postanowienie § 13 ust. 8 pkt 4 umowy o dofinansowanie zobowiązywało Wnioskodawcę do pisemnego informowania Ministerstwa o planowanych zmianach zakresu rzeczowego Zadania inwestycyjnego, przy wskazaniu powodów zmiany.

23. Kontrola wykazała brak regulaminu dotyczącego korzystania z hali widowiskowo-sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 w Trzebnicy.

Zastępca Naczelnika Wydziału Pozyskiwania Funduszy Urzędu Miejskiego w Trzebnicy wyjaśnił: „dotychczas nie został opracowany Regulamin hali widowiskowo-sportowej, ponieważ ustalono, że opracuje go przyszły Dzierżawca tego obiektu. Posiadamy wyłącznie projekt regulaminu (...). W przedwstępnej umowie dzierżawy z dnia 19 kwietnia 2021 roku wskazano natomiast warunki, na jakich zawarta zostanie tzw. umowa przyrzeczona.

Zgodnie z § 7 umowy przyrzeczonej, Dzierżawca będzie zobowiązany do opracowania regulaminu hali, przy czym uwzględni projekt regulaminu (załącznik nr 2 do umowy przyrzeczonej stanowi "Projekt regulaminu hali widowiskowo-sportowej"). Dzierżawca będzie zobowiązany do przedstawienia

opracowanego regulaminu Wydierżawiającemu najpóźniej w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy przyrzeczonej³⁸.

24. Do dnia przeprowadzonej kontroli, tj. 23 czerwca 2021 r. obiekt hali wykorzystywany był jako punkt szczepień przeciwko COVID-19 i nie był użytkowany do celów sportowych, tj. organizacji zajęć szkolnych, treningów i organizacji zawodów sportowych, zarówno dla dzieci i młodzieży, jak i społeczności lokalnej.

Zorganizowanie w obiekcie hali punktu szczepień powszechnych przeciwko COVID-19 odbyło się na podstawie decyzji Wojewody Dolnośląskiego z dnia 23 kwietnia 2021 r. Burmistrz Gminy wyjaśnił, że hala została udostępniona dla społeczności lokalnej, dzieci i młodzieży do celów sportowych od dnia 1 września 2021 r.³⁹.

25. Gmina nie umieściła⁴⁰ w widocznym miejscu tablicy z logotypem Ministerstwa informującej o dofinansowaniu inwestycji przez Ministra ze środków FRKF.

Burmistrz Gminy wyjaśnił, że *Gmina nie umieściła do dnia kontroli tablicy informacyjnej w widocznym miejscu przy hali widowiskowo-sportowej z powodu braku akceptacji końcowego rozliczenia zadania inwestycyjnego i przełania na konto Gminy Trzebnica ostatniej transzy dofinansowania ze środków z FRKF w wysokości 64 000 zł. Na tablicy informacyjnej należy wpisać kwotę dofinansowania ze strony Ministerstwa oraz kwotę całkowitą przedsięwzięcia, natomiast przy braku akceptacji rozliczenia i zatwierdzenia całkowitej kwoty inwestycji nie jest możliwe prawidłowe oszacowanie kwot, jakie powinny być umieszczone na tablicy informacyjnej. Niemniej tablica została wykonana i wpisana kwota dofinansowania stanowi kwotę z Umowy o dofinansowanie, a więc 2 464 000 zł.*⁴¹.

Kontroli została przedstawiona dokumentacja fotograficzna potwierdzająca wykonanie obowiązku informacyjnego⁴².

Rozliczenie dofinansowania

26. Zgodnie z umową o dofinansowanie termin zakończenia zadania inwestycyjnego upływał 31 grudnia 2020 r., natomiast termin złożenia końcowego rozliczenia realizacji zadania 19 lutego 2021 r.

W toku kontroli Gmina przedstawiła dokument potwierdzający złożenie dokumentacji rozliczeniowej dofinansowania⁴³.

IV. Kontrole zewnętrzne

27. Zadanie inwestycyjne było kontrolowane przez:

1. Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Trzebnicy.
W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono wykonanie inwestycji zgodnie z przedstawionymi projektami budowlanymi.
2. Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Trzebnicy.
W wyniku przeprowadzonej kontroli sanitarnej nie stwierdzono nieprawidłowości.
3. Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Trzebnicy.
W wyniku przeprowadzonej kontroli wydano decyzję nr 6/2021 z dnia 4 stycznia 2021 r. o pozwoleniu na użytkowanie ze wskazanymi w niej warunkami. Wykonanie warunków określonych w ww. decyzji zostało potwierdzone zaświadczeniem PINB z 30 kwietnia 2021 r.

³⁸ Wyjaśnienia kontrolowanego e-mail z 8 lipca 2021 r.

³⁹ Zastrzeżenia Gminy Trzebnica z 22 września 2022 r. do *Projektu wystąpienia pokontrolnego* z 31.08.2021 r. znak: WPF.041.6.2017, 27086/21.

⁴⁰ Wg stanu na dzień oględzin, tj. 23 czerwca 2021 r.

⁴¹ Zastrzeżenia Gminy Trzebnica z 22 września 2022 r. do *Projektu wystąpienia pokontrolnego* z 31.08.2021 r. znak: WPF.041.6.2017, 27086/21.

⁴² Kopie zdjęć przekazane wraz z zastrzeżeniami do *Projektu wystąpienia pokontrolnego*.

⁴³ Pismo z dnia 18 maja 2021 r. wraz z załącznikami.

V. Informacje o kontroli

Kontrolę przeprowadził upoważniony⁴⁴ przez Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu⁴⁵ oraz przez Ministra Sportu i Turystyki⁴⁶ zespół kontrolerów w składzie:

- Małgorzata Styburska, główny specjalista w Departamencie Infrastruktury Sportu w Ministerstwie Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, a następnie Departamentu Infrastruktury Sportowej w Ministerstwie Sportu i Turystyki;
- Kinga Martuszevska-Frajnt, starszy specjalista Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli w Ministerstwie Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, a następnie Departamentu Kontroli w Ministerstwie Sportu i Turystyki.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w terminie od 14 czerwca do 31 lipca 2021 r. w siedzibie Urzędu Miejskiego w Trzebnicy, pl. Marszałka J. Piłsudskiego 1, 55-100 Trzebnica oraz w Ministerstwie.

W okresie objętym kontrolą kierownikiem jednostki kontrolowanej był Burmistrz Gminy Trzebnica – Pan Marek Długozima.

Do *Projektu wystąpienia pokontrolnego* Burmistrz Gminy zgłosił zastrzeżenia, które zostały rozpatrzone zgodnie z art. 42 ust. 1 oraz art. 45 ustawy o kontroli w administracji rządowej.

ZALECENIA POKONTROLNE

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia i oceny, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej, zalecam:

W odniesieniu do umowy o dofinansowanie nr 2017/0279/1825/SubA/DIS/SZ z dnia 13 października 2017 r.:

1. Dokonanie korekty *Rozliczenia dofinansowania* przekazanego do ministra właściwego ds. kultury fizycznej pismem z 18 maja 2021 r., w uzgodnieniu z Departamentem Infrastruktury Sportowej Ministerstwa Sportu i Turystyki, w celu odzwierciedlenia faktycznego zakresu rzeczowego zrealizowanego zadania w odniesieniu do zaplanowanych efektów ujętych w umowie o dofinansowanie, wniosku inwestycyjnym i zbiorczym zestawieniu kosztów.

Korekta powinna uwzględniać:

- a) wyłączenie z kosztów kwalifikowanych zadania inwestycyjnego kosztów niewybudowania łącznika podziemnego, o którym mowa w pkt. III.1 oraz pkt. III.5 poz. 22 wniosku o dofinansowanie, stanowiącego integralną część umowy;
 - b) wyłączenie z kosztów kwalifikowanych zadania inwestycyjnego kosztów związanych z niewykonaniem boiska rekreacyjnego na tarasie, o którym mowa w pkt. III.1 wniosku o dofinansowanie, stanowiącego integralną część umowy;
 - c) pomniejszenie łącznej kwoty wydatków o, stanowiącą dochód Gminy, kwotę potrącenia z wynagrodzenia wykonawcy robót, zgodnie z § 8 umowy o dofinansowanie.
2. Niezwłoczne podjęcie czynności mających na celu uzyskanie uwierzytelnionych kopii dokumentów dotyczących realizacji inwestycji, które zostały zabezpieczone dla celów postępowania prowadzonego przez KWP we Wrocławiu.

⁴⁴ Upoważnienie nr 186/U/2021/MKDNiS, wydane przez Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu oraz upoważnienia nr 4 i 5, wydane przez Ministra Sportu i Turystyki.

⁴⁵ Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu powołany na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu (Dz. U. z 2020 r. poz. 1717).

⁴⁶ Minister Sportu i Turystyki powołany na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Sportu i Turystyki (Dz. U. z 2021 r. poz. 1946).

Jednocześnie, w celu doskonalenia sposobu realizacji zadań zleczanych przez Ministra Sportu i Turystyki na podstawie umów oraz zapobieżenia w przyszłości wystąpieniu nieprawidłowości, zalecam:

3. Informowanie Ministra o planowanych, a nie już dokonanych zmianach zakresu rzeczowego zadania, w sposób przewidziany w umowie o dofinansowanie.

Na podstawie art. 49 w zw. z art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, zwracam się do Pana Burmistrza o przedstawienie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego *Wystąpienia pokontrolnego*, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach: jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

MINISTER SPORTU I TURYSTYKI

Kamil Bortniczuk